

OpenSciLab.org

Наукова платформа
Open Science Laboratory

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ І ПРАКТИКИ

Учасники конференції

Deák József
Jakab-Szalanics Kitti
Аверчев О.В.
Аверчева Н.О.
Адамів С.С.
Баблюк А.А.
Беляк А.О.
Бесчастнова Н.В.
Благодир А.В.
Блаженко С.Л.
Бошняк А.В.
Василевська М.Д.
Вельбой Л.В.
Капитонова Е.А.
Катаєва С.Б.
Малишенко Л.О.
Несветов О.О.
Несветова С.В.
Пікуліна О.В.
Стогній О.А.
Фахретдинов Р.Ю.
Чаркіна Т.Ю.
Шкуренко С.В.
Юлдашева В.С.

Матеріали
II Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
(м. Київ, 21 квітня 2021 р.)

КИЇВ 2021

Наукова платформа

Open Science Laboratory

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ
ТА АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ І ПРАКТИКИ**

Матеріали

**II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
(м. Київ, 21 квітня 2021 року)**

Самостійне електронне текстове
наукове періодичне видання комбінованого використання

КИЇВ 2021

УДК 33
ББК 65
С-916

Сучасні виклики та аспекти інноваційного розвитку економічної науки і практики [зб. наук. пр.]: матеріали II міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Київ, 21 квітня 2021 р.). Київ, 2021. 98 с.

Збірник містить матеріали (тези доповідей) II міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Сучасні виклики та аспекти інноваційного розвитку економічної науки і практики», у яких всебічно висвітлено проблеми сучасної економічної науки і практики.

Видання призначене для науковців, науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, студентів та практикуючих спеціалістів в області економіки.

II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
«Сучасні виклики та аспекти інноваційного розвитку
економічної науки і практики»
(м. Київ, 21 квітня 2021 р.)

Адреса оргкомітету та редакційної колегії:

м. Київ, Україна

E-mail: conference@openscilab.org

www.openscilab.org

Наукові праці наведені в алфавітному порядку та згруповані за напрямками роботи конференції.

Для зручності, беручи до уваги, що видання є електронним, нумерація та загальна кількість сторінок наведені з врахуванням обкладинки.

Збірник на постійній сторінці конференції: <https://openscilab.org/ru/?p=3937>

*Матеріали (тези доповідей) друкуються в авторській редакції.
Відповідальність за якість та зміст публікацій несе автор.*

ЗМІСТ

* зміст інтерактивний
(натиснення на назву призводить до переходу на відповідну сторінку)

БАНКІВСЬКА СПРАВА

Катаєва С.Б., Баблюк А.А., Вельбой Л.В.

ЗАСТОСУВАННЯ МОДЕЛІ ДИНАМІЧНОГО ІНДИКАТОРА ДЛЯ
ОЦІНКИ РИЗИКУ БАНКІВСЬКОЇ ЛІКВІДНОСТІ 6

ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

Несветов О.О., Несветова С.В.

ЕКОНОМІЧНІ ВИКЛИКИ НА ТЛІ ПАНДЕМІЇ COVID-19: УКРАЇНСЬКІ
РЕАЛІЇ 15

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Аверчев О.В., Аверчева Н.О.

РОЗВИТОК ГАЛУЗІ ПЛОДООВОЧІВНИЦТВА В ХЕРСОНСЬКІЙ
ОБЛАСТІ..... 25

Бесчастнова Н.В., Фахретдинов Р.Ю.

ПОНЯТИЕ, СУЩНОСТЬ И ЗНАЧЕНИЕ ЛИКВИДНОСТИ И
ПЛАТЕЖЕСПОСОБНОСТИ КАК ЭЛЕМЕНТА АНАЛИЗА
ФИНАНСОВОГО СОСТОЯНИЯ ОРГАНИЗАЦИИ 31

Благодир А.В., Блаженко С.Л.

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ МАРКЕТИНГУ 36

Капитонова Е.А., Бесчастнова Н.В.

ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ТУРИСТСКО-РЕКРЕАЦИОННОГО
КЛАСТЕРА РЕСПУБЛИКИ БАШКОРТОСТАН 42

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ

Deák József, Jakab-Szalanics Kitti

ПРИМЕРЫ БОРБЫ С КОРРУПЦИЕЙ МВД ВЕНГРИИ И РОССИИ В
НАШИ ДНИ, НА ОСНОВЕ КОДЕКСА ООН О ПОВЕДЕНИИ
ДОЛЖНОСТНЫХ ЛИЦ ПО ПОДДЕРЖАНИЮ ПРАВОПОРЯДКА 47

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

РОЗВИТОК ГАЛУЗІ ПЛОДООВОЧІВНИЦТВА В ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Аверчев Олександр

професор кафедри економіки та фінансів

Херсонський державний аграрно-економічний університет

ORCID ID: 0000-0002-8333-2419

Аверчева Наталія

завідувач кафедри, кандидат економічних наук, доцент

Херсонський державний аграрно-економічний університет

ORCID ID: 0000-0003-4534-639

Херсонська область – це індустріально-аграрний край з багатогалузевою промисловістю та високорозвиненим сільським господарством. До основних сфер народного господарства Херсонської області належать промислові, агропромислові та рекреаційні комплекси.

Провідна роль належить агропромислому сектору, який тісно пов'язаний з кліматичними умовами, технічними можливостями та висококваліфікованими людськими ресурсами.

Клімат та природні умови регіону дозволяють сільськогосподарським підприємствам Херсонщини вирощувати високоякісну та екологічно чисту продукцію, активно впроваджуючи інновації в розвиток агропромислового комплексу. Завдяки цьому херсонська сільськогосподарська продукція приєднується до списку експорту, цьому сприяє також географічне розташування регіону та близькість вигідних ринків сусідніх країн.

Звичайно, нехолодна зима та велика кількість сонячних днів дозволяють вирощувати ранні овочі. Завдяки клімату практично вся рослинна продукція, вироблена на Херсонщині, має гарні біолого-хімічні показники. У сої високий вміст протеїну, в помідорах — великий вміст сухих речовин, плоди та ягоди містять багато цукру. З іншого боку: без поливу, без зрошення отримати гарні врожаї як технічних, так і овочевих культур, просто неможливо.

Інша особливість — розташування області, адже вона має гарний доступ до річкового шляху і цей фактор потрібно використати по повній. Крім того, Херсонська область є туристичним регіоном — щоліта приїжджають відпочивати мільйони туристів, тому споживання продукції сільгоспвиробництва на внутрішньому ринку також зростає, тобто динаміка споживання має сезонний характер.

Загальна площа сільськогосподарських угідь області становить 1969,4 тис. га, з них 1777,9 тис. га – рілля, 25,9 тис. га – багаторічні насадження, 10,6 тис. га – сіножаті, 155 тис. га – пасовища [5].

Херсонська область має найбільшу зрошувану сільськогосподарську площу в Україні, яку потребує сухий клімат на півдні України, - 427,1 тис. га зрошуваних земель, або 21,6% від загальної площі сільськогосподарських угідь. Високоєфективне використання меліоративних та зрошувальних систем регіону забезпечує гарантоване вирощування зернових, плодових та овочевих культур.

У 2000-х роках відбулося розпаювання, за яким був період економічного занепаду, і частину зрошувальних систем було втрачено.[1] Але починаючи з 2016 року поновлення зрошення було визначено керівництвом області, як один з пріоритетів розвитку і розпочато роботу по відродженню зрошення, яка триває і по сьогодні.

Минулого року, завдяки залученню інвестиційних коштів та державній підтримці, херсонським аграріям вдалося збільшити зрошення до 310 тис. га. Зараз в області використовується вже 72% від потенціальної кількості

поливних земель, і по використанню зрошуваних систем Херсонщина є найбільш ефективною серед інших південних регіонів.

Херсонщина забезпечує 3,4% загальнодержавного обсягу вирощування зерна, отримуючи щороку близько 2,5 млн. тон зернових і технічних культур. Сонячна Херсонська область посідає перші місця в Україні з виробництва рису [3].

Херсон має потенціал для вирощування та експорту екологічно чистої плодоовочевої продукції. Овочі та соя є основними галузями рослинництва в регіоні. Щороку фермери збирають близько 1,5 мільйона тон плодівих та овочевих культур [6].

Аграрні підприємства Херсона виробляють високоякісну продукцію для підприємств харчової промисловості, повністю забезпечуючи область продуктами харчування.

Також, розвивається інфраструктура аграрного ринку, зокрема створюються приміщення для зберігання плодоовочевої продукції. Таким чином, сьогодні в області є 57 згаданих об'єктів загальною місткістю 172 тис. тон. Одним з найбільших є склад на 50 тисяч тон, що належить ТОВ «Грін Тім», м. Каховка.

Херсонська область є лідером за кількістю органічних ферм. Сьогодні 20 суб'єктів агропромислового району області отримали сертифікати на вирощування органічної продукції, яка обробляє 11,3 тис. га землі.

Сільськогосподарська галузь області має потужну наукову, технічну, інформаційну та консультаційну підтримку: Херсонський державний аграрний університет, Херсонський національний технічний університет, Інститут зрошувального землеробства НАНУ (Національна академія наук України), Інститут рису ім. Національна академія наук України, Інститут тваринництва степових регіонів ім. М.Ф. Іванова "Асканія-Нова", а також інші дослідні станції. [4]

Томати, кавуни, перець, цибуля — все це прямує з Херсонщини в усі куточки нашої країни, адже саме ця область ось уже 10 років є лідером України з вирощування плодоовочевої продукції. Відповідно, тут впроваджуються найновіші технології, випробовуються нові сорти і напрацьовуються нові шляхи для експорту української продукції на світові ринки.

Загалом посівні площі плодоовочевої групи становлять до 10% всіх посівних площ області, але валовий збір овочів з цих площ щороку є найбільшим в Україні, і становить майже 15% від загально одержаного показника.

Минулого року на Херсонщині вирощено 1798 тис. тон овочів, баштану, плодоягідних та винограду. Тобто фрукти, овочі та ягоди складають 51% від валового виробництва продукції рослинництва [2].

Але, так склалося, що Україна, на жаль, на даний момент є переважно тільки імпортером сучасних технологій та інновацій в плодоовочівництві, через практичну відсутність власного насінництва овочевих культур і вітчизняної бази для виробництва високоякісного посадкового матеріалу плодоягідних культур, а також фактичного зведення до мінімуму їх ролі в сучасному розвитку вітчизняного садівництва і овочівництва, а про гідну конкуренцію з світовими селекційними центрами та розсадниками в умовах, що склалися, не може бути й мови.

Проте, впровадження у виробництво сучасних гібридів та сортів овочевих і плодоягідних культур іноземної селекції, а також інтенсивних технологій вирощування за останні 20 років дало можливість суттєво підвищити врожайність і якість продукції плодоовочівництва, що дозволило Україні виробляти якісну продукцію, що задовольняє як внутрішній попит, так і можливість бути конкурентоспроможною на світовому ринку.

Відповідно, Херсонська область не може використовувати свій потенціал у повному обсязі, тому, на жаль, обсяг експорту й імпорту зменшується з кожним роком. Щоб запобігти цьому, існують спеціальні установи, які

досліджують подібні явища, таким чином намагаючись змінити ситуацію. Зокрема, можна виділити Департамент розвитку сільського господарства та зрошення, звідки подається запит на митниці, з метою отримання усіх необхідних даних щодо експорту й імпорту плодоовочевої продукції за кожен місяць і рік в цілому, а саме повна назва продукції згідно УКТ ЗЕД (Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності), назва країни з якої імпортується чи в яку експортується товар, обсяг товарів у тонах, вартість у млн доларів США. Ці дані обробляються з метою визначення продукції експорт чи імпорт якої необхідно збільшити або зменшити і створюються дві таблиці: експорт/імпорт товарів у розрізі країн і продукції.

В Херсонській області переважно експортується більше овочей, але у 2017 році обсяг плодів перевищив обсяг овочей. З кожним роком експорт плодоовочевої продукції зменшується, але інколи спостерігається його різке підвищення. Так, у 2017 році порівняно з попереднім роком було експортовано на 11, 3 тис. тон менше овочей, у той же час плодів, навпаки, на 6 тис. тон більше, а у 2018 спостерігається збільшення обсягу овочей на 19, 8 тис. тон і зменшення обсягу плодів на 2,2 тис. тон, у 2019 році знову спостерігається зменшення овочей на 6,1 тис. тон, але відносно 2017 і 2018 років, це зменшення можна вважати нормальним, і плодів на 9,4 тис. тон. Таким чином, найменший показник експорту овочей був зафіксований у 2017 році, плодів – у 2019 році, а найбільший показник експорту овочей у 2018, плодів – у 2017 році.

Отже, можна зробити висновок, що, оскільки Україна і окремо Херсонська область не має можливості вирощувати і експортувати велику кількість плодів, що пов'язано, зокрема, з кліматичними умовами, основний «удар» зосереджується на овочах. Згідно інформації про обсяги експорту з Херсонської області у розрізі продукції за результатами 2016-2019 рр., яка була надіслана до Департаменту розвитку сільського господарства та зрошення, найбільш експортованими серед продукції плодоовочевої галузі за 2016 рік є Цибуля ріпчаста, цибуля-шалот, часник, цибуля-порей та інші цибулинні овочі,

© *Аверчев О.В., Аверчева Н.О.*

свіжі або охолоджені (0,44% від загального обсягу) серед овочей і Яблука, груші та айва, свіжі (0,04%) серед плодів, за 2017 рік – Цибуля ріпчаста, цибуля-шалот, часник, цибуля-порей та інші цибулинні овочі, свіжі або охолоджені (0,22%) серед овочей і Дині, кавуни і папая, свіжі (0,22%) серед плодів, за 2018 рік – Бобові овочі, лущені або не лущені, свіжі або охолоджені (0,75%) серед овочей і Яблука, груші та айва, свіжі (0,24%) серед плодів, за 2019 рік – Овочі бобові, сушені, лущені, очищені або неочищені від насіннєвої оболонки, подрібнені або не подрібнені (0,71%) серед овочей і яблука, груші та айва, свіжі (0,03%) серед плодів.

Список використаної літератури.

1. The real land of agriculture! [Електронний ресурс] // Kherson – Режим доступу до ресурсу: <https://www.culinaryheritage.com/region.asp?sprakid=5&regionid=89>.
2. Лебідь Л. Херсонщина - сонячний край овочівництва та органіки [Електронний ресурс] / Людмила Лебідь // AgroPortal. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <http://agroportal.ua/ua/publishing/intervyu/chem-zhivut-regiony-solnechnyi-krai-ovoshchevodstva-i-organiki/>.
3. Петруленков О. Чумацький феномен / Агрономіка. – 1999. - №2.
4. Аверчев О., Аверчева Н. Напрями підвищення ефективності використання земельних ресурсів у фермерських господарствах. Економіка та держава. 2020. Вип. 5. С. 15–22.
5. Бойко Л. О. Пріоритети розвитку підприємництва зі створенням інноваційних продуктів. Агросвіт. 2020. № 15. С. 41–47. DOI: 10.32702/2306-6792.2020.15.41
6. Краєнбрік Е. Я. Плодоовочевий сектор України має великий потенціал. Київ : Сільськогосп. рада Киє., 2018.

Самостійне електронне текстове
наукове періодичне видання комбінованого використання

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ І ПРАКТИКИ

Матеріали
II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
(м. Київ, 21 квітня 2021 року)

II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
«Сучасні виклики та аспекти інноваційного розвитку
економічної науки і практики»
(м. Київ, 21 квітня 2021 р.)

Адреса оргкомітету та редакційної колегії:

м. Київ, Україна

E-mail: conference@openscilab.org

www.openscilab.org